

Visie op betaalbare groepsopvang

Werkdocument

Samenvatting

- Evolutie aanbod
 - Zelfstandige Kinderdagverblijven zijn de motor achter de groei van het aantal opvangplaatsen
 - IKG-toekenning creëert quasi geen nieuwe plaatsen, maar verbetert de rentabiliteit van bestaande KDV's en zorgt zo voor een daling van het aantal “stoppers”
 - Aantal IKG-plaatsen dekt nu 73 % van het totaal aantal vergunde plaatsen, maar is dus onvoldoende om de volledige vraag te beantwoorden

Samenvatting

- Het concept van IKG-tarieven werkt marktverstoringend:
 - De KDV met vrij tarief kunnen onmogelijk een vergelijkbaar tarief hanteren, gegeven de kwaliteitseisen in het nieuwe decreet
 - Ouders betalen in het vrij tarief een veel hogere bijdrage. Dit is geen vrije keuze, maar een gevolg van het beperkt aantal IKG-plaatsen (“Doorloopcrèche”)
 - IKG-tarieven zijn op zich ook niet rechtvaardig: naar verhouding goedkoper voor ouders met een hoog inkomen (degressiviteit van bijdrage)

Samenvatting

- Verschil in subsidiëring:
 - Leiden tot grote verschillen op het vlak van beschikbare werkingsmiddelen
 - Belangrijke verschillen op het vlak van verloning
 - Mogelijkheden om te investeren
 - Op termijn wil men uniformiseren → realistisch dat dit enkel via de overheid gefinancierd wordt?

Samenvatting

- Voorstellen:
 - Besparen in werkingskosten in de Erkende en Gesubsidieerde sector, en
 - Herverdeling naar Zelfstandige Sector
 - Toekenning van IKG-tarief aan ouders, niet aan instellingen
 - Hogere ouderbijdrage in het IKG-systeem voor de hogere inkomensklassen
 - Co-financiering door werkgevers wiens werknemers van voorrangregels mogen genieten

Types van kinderopvang

- Naast gezinsopvang, groepsopvang met de facto 3 categorieën:
 - Door Kind & Gezin erkend en gesubsidieerd kinderdagverblijf (IKG)
 - Zelfstandig kinderdagverblijf met IKG
 - Zelfstandig kinderdagverblijf met vrije prijsbepaling
- Vrije prijsbepaling of IKG-prijs bij zelfstandige kinderdagverblijven:
 - Toewijzing van IKG-plaatsen door Vlaamse overheid
- Vorm van zelfstandige kinderdagverblijven:
 - Zelfstandige met werknemers, samenwerkingsverband van zelfstandigen, vennootschap of VZW met werknemers
 - Nieuw Decreet: Vanaf meer dan 18 plaatsen → vennootschap met sociaal oogmerk of VZW

Evolutie aanbod

	2008	2013	Wijziging
Aantal Plaatsen Kinderopvang 0 tot 3	77.281	90.130	+ 12.849
Som Erkend & Gesubsidieerd	46.151	50.238	+ 4.087
KDV K&G	15.438	18.929	+ 3.491
Diensten voor onthaalouders	30.713	31.309	+ 596
Som Zelfstandige voorzieningen	31.130	39.892	+ 8.762
Zelfstandige KDV	24.060	34.606	+ 10.546
Zelfstandige onthaalouders	7.070	5.286	- 1.784

Bron: Jaarverslag kinderopvang Kind & Gezin 2008 resp. Jaarverslag Kind & Gezin 2013

Evolutie aanbod

	2000	2008	2013
Aantal Plaatsen Kinderopvang 0 tot 3	61.393	77.281	90.130
Som Erkend & Gesubsidieerd	42.491	46.151	50.238
KDV K&G	<i>13.511</i>	<i>15.438</i>	<i>18.929</i>
Diensten voor onthaalouders	<i>28.980</i>	<i>30.713</i>	<i>31.309</i>
Som Zelfstandige voorzieningen	18.902	31.130	39.892
Zelfstandige KDV	<i>11.449</i>	<i>24.060</i>	<i>34.606</i>
Zelfstandige onthaalouders	<i>7.453</i>	<i>7.070</i>	<i>5.286</i>

Bron: Jaarverslag kinderopvang Kind & Gezin 2000 en 2008 resp. Jaarverslag Kind & Gezin 2013

Evolutie aanbod

	2008	2013
Aantal PLAATSEN zelfstandigen	31.130	39.152
Zelfstandige KDV	24.060	34.606
Niet IKG	24.060	21.176
IKG	0	13.430
Zelfstandige onthaalouders	7.070	5.286
Niet IKG	7.070	5.207
IKG	0	79
Percentage IKG Zelfstandigen	0.0 %	34.5 %

Bron: Jaarverslag kinderopvang Kind & Gezin 2008 resp. Jaarverslag Kind & Gezin 2013

Evolutie aanbod

	2008	2013	Wijziging
Aantal PLAATSEN IKG	46.151	63.668	+ 17.517
KDV K&G	15.438	18.929	+ 3.491
Diensten voor onthaalouders	30.713	31.309	+ 596
Zelfstandigen	0	13.430	+13.430
Percentage IKG	59,7 %	70,6%	+ 10,9 %

Bron: Jaarverslag kinderopvang Kind & Gezin 2008 resp. Jaarverslag Kind en Gezin 2013

Evolutie aanbod

- Sinds nieuwe decreet: cijfers niet meer vergelijkbaar
- Enkel nog vergunde en geen “gemelde” opvang meer
- Gegevens voor buitenschoolse kinderopvang uitgezuiverd

	31/12/14
Gezinsopvang	31,253
Groepsopvang	60.585
Totaal	91,838

Evolutie aanbod

- Opsplitsing naar subsidiëring

31/12/2014	Gezinsopvang	Groepsopvang	Totaal
Geen subsidiëring	4,834	7,510	12,344
Enkel Basis	205	12,013	12,218
Enkel Basis + IKG	24,949	39,311	64,260
Basis + IKG + Plus	1,265	1,751	3,016
Totaal	31,253	60,585	91,838

- In totaal nu dus 67,276 IKG-plaatsen of 73,3 % van alle vergunde plaatsen

Evolutie aanbod

Vaststellingen:

- Zelfstandige KDV zijn sinds geruime tijd de motor achter de toename van het globale aanbod aan kinderopvangplaatsen
- Uitbreiding van IKG naar deze sector verklaart deze stijging, maar die tendens dateert al van voor de invoering van IKG in de zelfstandige sector
- Sinds 2008 is het aantal IKG-plaatsen met 21,125 toegenomen van 46,151 naar 67,276
- Toekenning van IKG betekent evenwel slechts in beperkte mate een toename van het globale aanbod* :
 - IKG wordt vnl. toegekend aan bestaande KDV en creëert dus quasi geen nieuwe plaatsen,...
 - maar zorgt wel voor het voorkomen van “stoppers”

* De cijfers zijn niet meer vergelijkbaar, maar de door K&G gerapporteerde cijfers voor het totaal aantal opvangplaatsen steeg tussen 2008 en 30/09/14 met met 14,425, van 77,281 naar 91,706

Evolutie aanbod

Problematiek van de “stoppers”:

- De toename van het aantal plaatsen in de zelfstandige kinderdagverblijven verbergt een groot aantal “stoppers”
- “Stoppers”: daar waar er geen verderzetting onder andere vorm is, of geen overname door een nieuwe verantwoordelijke
- M.a.w. waar de ouders op zoek moeten gaan naar een nieuwe oplossing

- In 2012*:
 - 55 zelfstandige kinderdagverblijven (3,6 % van het totaal van 2011), goed voor 1.696 plaatsen (5,3 %)
 - 122 zelfstandige onthaalouders (12,3 % van het totaal van 2011), goed voor 724 plaatsen (11,6 %)
 - Ter vergelijking: totale toename in 2012 in zelfstandige sector: 992 plaatsen
 - Of ook: tegenover elke 100 plaatsen die nieuw gecreëerd werden, staan er **71** stoppers!

* Sinds 2013 publiceert K&G geen apart jaarrapport Kinderopvang meer waardoor geen recentere informatie beschikbaar is m.b.t. het aantal stoppers

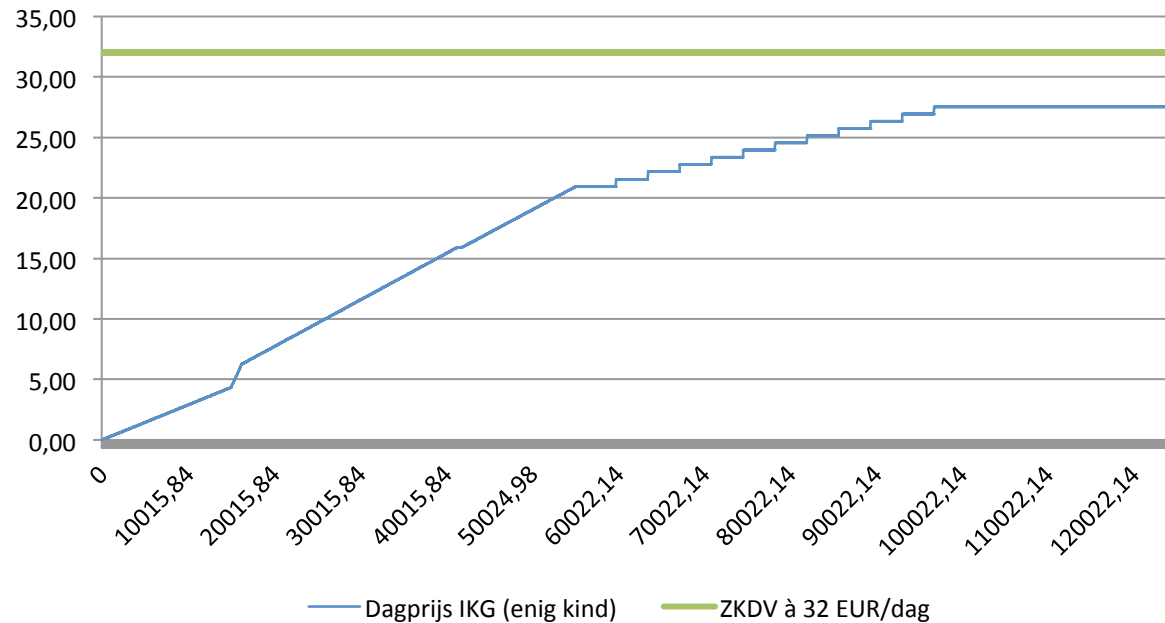
Prijverschil

- Wat kost een creche? (Bron: Netto, eigen cijfers)

In EUR/jaar	Gemiddeld gezin IKG	Maximale bijdrage IKG	ZKDV à 32 EUR/dag	Fiscaal Voordeel
3 dagen/week	1.687	3.658	4.474	- 725
4 dagen/week	2.249	4.877	5.965	- 967
5 dagen/week	2.812	6.096	7.456	- 1.209

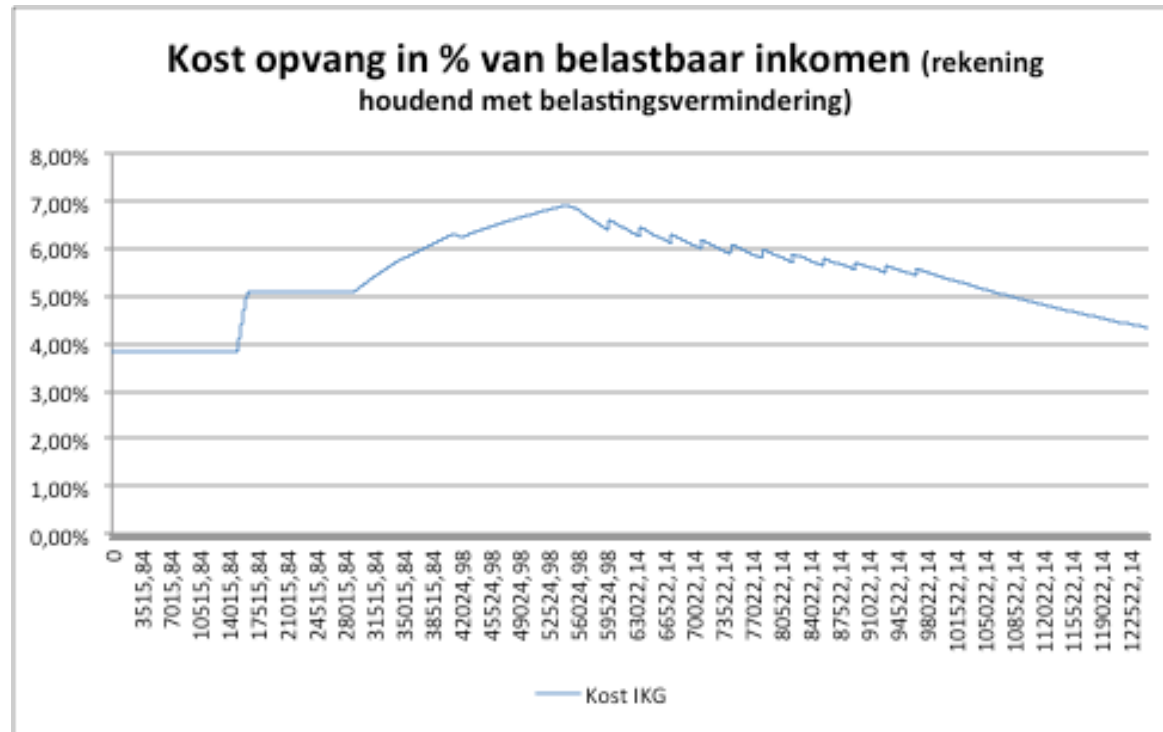
- Voor een gemiddeld gezin is het prijsverschil voor voltijdse opvang tussen IKG en een zelfstandig kinderdagverblijf zoals Kids & Co: **4.644 EUR netto per jaar, of 387 EUR netto per maand**
- Voor opvang van de leeftijd van 3 maand tot 2,5 jaar betekent dit een verschil van **10,449 EUR netto voor 1 kind**

Prijsverschil

- Voor **elk** inkomen is een IKG-plaats goedkoper dan bij een Zelfstandig KDV met een vaste prijs van 32 EUR/dag
- Verschil wordt nog groter indien meer kinderen in het gezin

Prijverschil

- De huidige IKG-tarieven hebben een degressief (!) karakter, waarbij gezinnen met een hoog inkomen naar verhouding minder betalen dan ouders met een gemiddeld inkomen
- (Eénouder)gezinnen met een inkomen van 20.000 EUR betalen naar verhouding even veel als gezinnen met een inkomen van 106.000 EUR

Kost van een ZKDV

- Voorbeeld: ZKDV met 22 plaatsen
- KOSTEN
 - Personeelskosten: 4 FTE's x 2400 € per maand = 9.600 €
 - Huishuur: 1.250 €
 - Verwarming: 200 €
 - Verzekeringen: 125 €
 - Afvalverwerking: 65 €
 - Voeding en onderhoudsproducten: 3 € x 19,8 kinderen x 19,4 dagen = 1,152 €
 - Enkel deze posten = 12.392 EUR per maand of ca. 625 EUR per plaats per maand bij een bezetting van 90 %
- INKOMSTEN
 - Bijdrage ouders: 32 EUR per dag = 32 x 19,4 dagen = 621 EUR/maand
 - Plus basissubsidie Kind & Gezin: 578/12 = + 48 EUR
 - Totale inkomsten = 669 EUR per maand

Kost van een ZKDV

- Blijft nog een marge van ca. 45 EUR/maand.kind over:
- Moet de kost dekken van:
 - Spel- en knutselmateriaal
 - Groot materieel: koelkast, microgolf, radio,...
 - Opleiding medewerkers
 - Boekhouding / beheer
 - Externe dienst Preventie en Bescherming
 - Poetshulp
 - “Respijtdagen”
 - Wanbetalingen
 - Ziekte personeelsleden – kosten van vervanging
- Ouderbijdrage van 32 EUR per dag is een minimum om gewoon kostendekkend te zijn...

Kost van een ZKDV

Waarom soms toch lagere ouderbijdrages?

- Werken in een zelfstandig statuut
 - Lagere sociale lasten, prestatie van langere werkdagen,...
 - Maar ook problematiek van de schijnzelfstandigheid
- In overbezetting gaan
- Inboeten op kwaliteit van voeding, enz...
- Startersvoordelen: tijdelijke lagere RSZ-bijdragen
- Onderschatting van kosten bij vastleggen van de ouderbijdrage

Maar structurele verlieslatendheid leidt uiteindelijk tot faillissement of stopzetting

Verskil in subsidiëring:

- Meest recente IKG-uitbreidingsrondes:
- 7,5 mln € (januari/februari 2014)
 - 1.748 plaatsen met IKG bij de ZKDV
 - = 4.290 € per plaats per jaar, of 357 €/maand
- 2 mln € (maart/april 2014)
 - 226 plaatsen met IKG bij erkende en gesubsidieerde kinderopvang
 - = 8.850 € per plaats per jaar, of 737 €/maand
- 2,5 mln € (maart/april 2014)
 - 533 plaatsen met IKG bij de ZKDV
 - = 4.690 € per plaats per jaar, , of 391 €/maand

Verskil in subsidiëring:

- Concreet voorbeeld van VZW-Zelfstandig Kinderdagverblijf met twee vestigingen en 44 vergunde kinderopvangplaatsen
- Momenteel niet-IKG: ontvangt enkel de basissubsidie van 578 € per plaats per jaar, of 48 € per plaats per maand.
- Nieuw decreet - Indien IKG: beduidend hogere subsidiëring:
 - Deel opvangprestaties: 23,37 € per prestatie van 5 à 11 u
 - Deel gemiddelde leeftijd: (29 jaar): $5529,66 \text{ €} + 9 \times 96,76 \text{ €} = 6.400,50 \text{ €}$ per plaats per jaar
 - Ingeval van 233 openingsdagen met 91 % bezetting bedragen de totale werkingsmiddelen = 11.350,68 € per jaar, of 946 € maand
- Overgangsfaze: Alleen erkende en gesubsidieerde instellingen krijgen dit bedrag. Voor zelfstandigen KDV met IKG wordt het deel gemiddelde leeftijd ingekort → ontvangen 7.621,38 € in het voorbeeld, of 635 €/maand

Verskil in subsidiëring:

- Concrete berekening voor dit ZKDV:
 - Bij een bezetting van 36 van de 44 plaatsen = 82 % bezetting

Subsidies	578 € x 44	25,432 €
Ouderbijdrage	36 x 233 d. x 32 €	268,416 €
Totaal		293,848 €

- Indien IKG – Zelfstandige: 8,04 FTE, gemiddelde leeftijd 29 en bezetting van 40 van de 44 plaatsen = 91 % bezetting. De hogere bezetting is het gevolg van de veel lagere prijs die men kan aanbieden

Plaatssubsidies	2671,22 € x 44	117,533 €
Prestaties	40 x 233 d. x 23,37 €	217,808 €
Totaal		335,341 €

- Conclusie: IKG-statuuat = 41,500 € meer werkingskosten, bij quasi gelijk uitgavenpatroon

Verskil in subsidiëring:

- Concrete berekening voor dit ZKDV:
 - Bij een bezetting van 36 van de 44 plaatsen = 82 % bezetting

Subsidies	578 € x 44	25,432 €
Ouderbijdrage	38 x 233 d. x 32 €	268,416 €
Totaal		293,848 €

- Indien IKG – Erkend & Gesubsidieerd door Kind & Gezin : 8,04 FTE, gemiddelde leeftijd 29 en bezetting van 40 van de 44 plaatsen = 91 % bezetting.

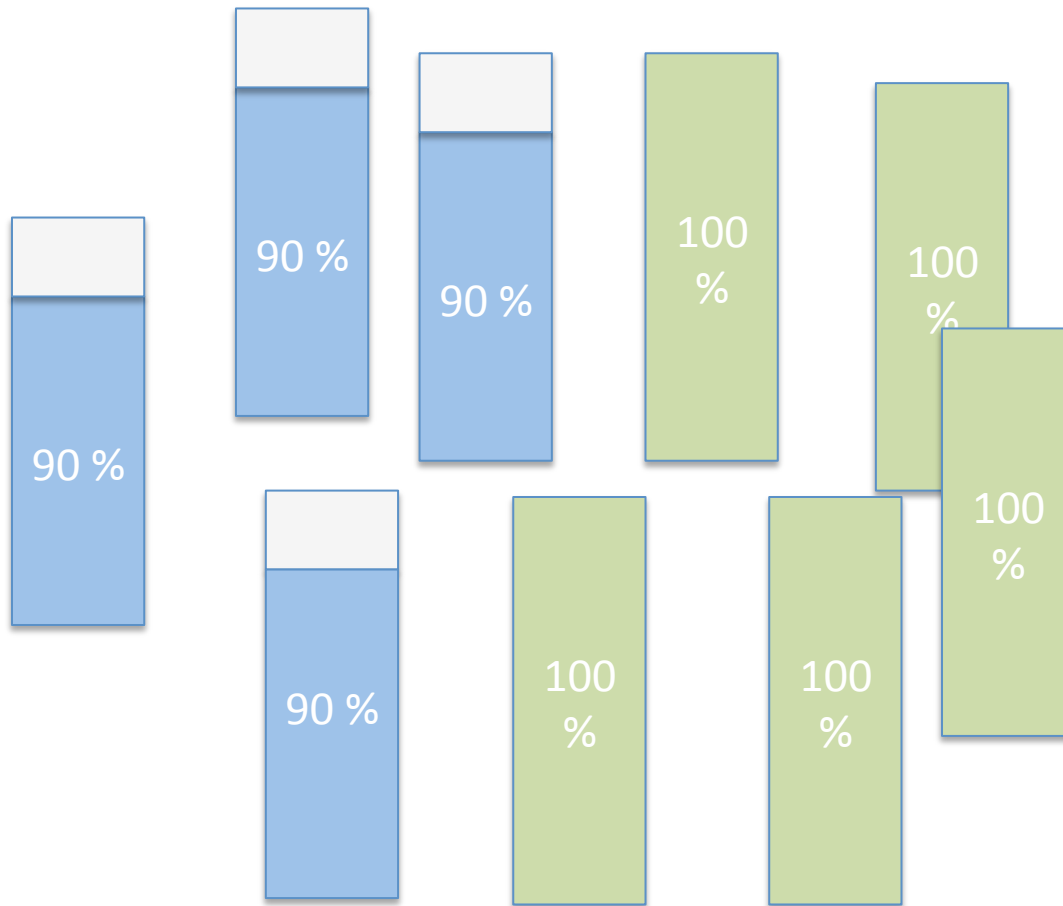
Plaatssubsidies	6,400.50 € x 44	281,622 €
Prestaties	40 x 233 d. x 23,37 €	217,808 €
Totaal		499,430 €

- Conclusie: de werkingskosten liggen meer dan 200,000 EUR per jaar hoger of liefst 70 % hoger dan in de huidige situatie voor dit ZKDV! Er zijn inderdaad betere cao-voorwaarden, maar dit verschil is wel heel hoog!

Conclusie:

- Zelfstandige Kinderdagverblijven met vrije bijdrage:
 - zijn **sterk ondergefinancierd** in vergelijking met andere vormen van groepsopvang,...
 - Waardoor **een veel hogere ouderbijdrage** noodzakelijk is, wat de bezettingsgraad drukt.
- Voor vele Zelfstandige Kinderdagverblijven is dit een onhoudbare situatie wat leidt tot een naar verhouding **groot aantal stoppers** en dus een **beperking van het aanbod**
- **Niettegenstaande dezelfde kwaliteitsnormen worden opgelegd, zijn de verschillen in subsidiëring dusdanig groot dat men de vraag kan stellen of deze verantwoord zijn.**

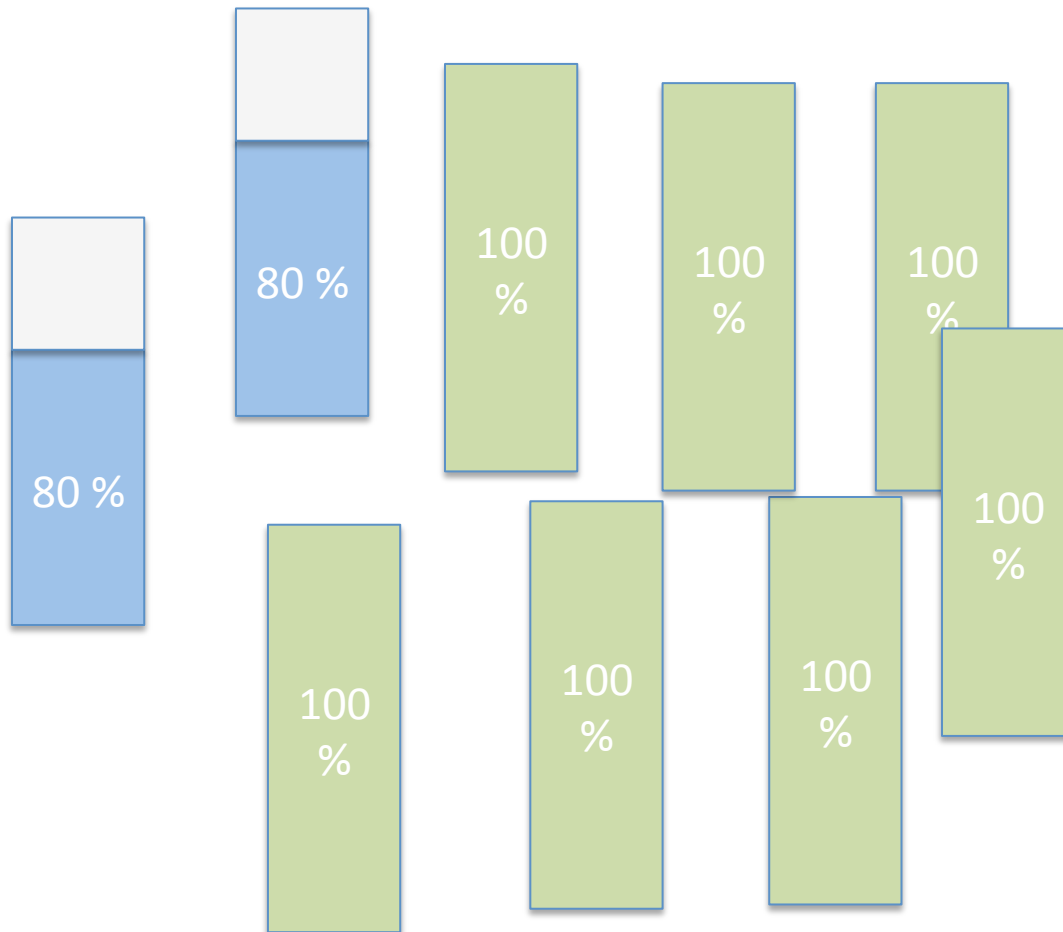
Opgelet: Impact Bijkomende IKG-plaatsen op totaal aantal plaatsen

Startsituatie:

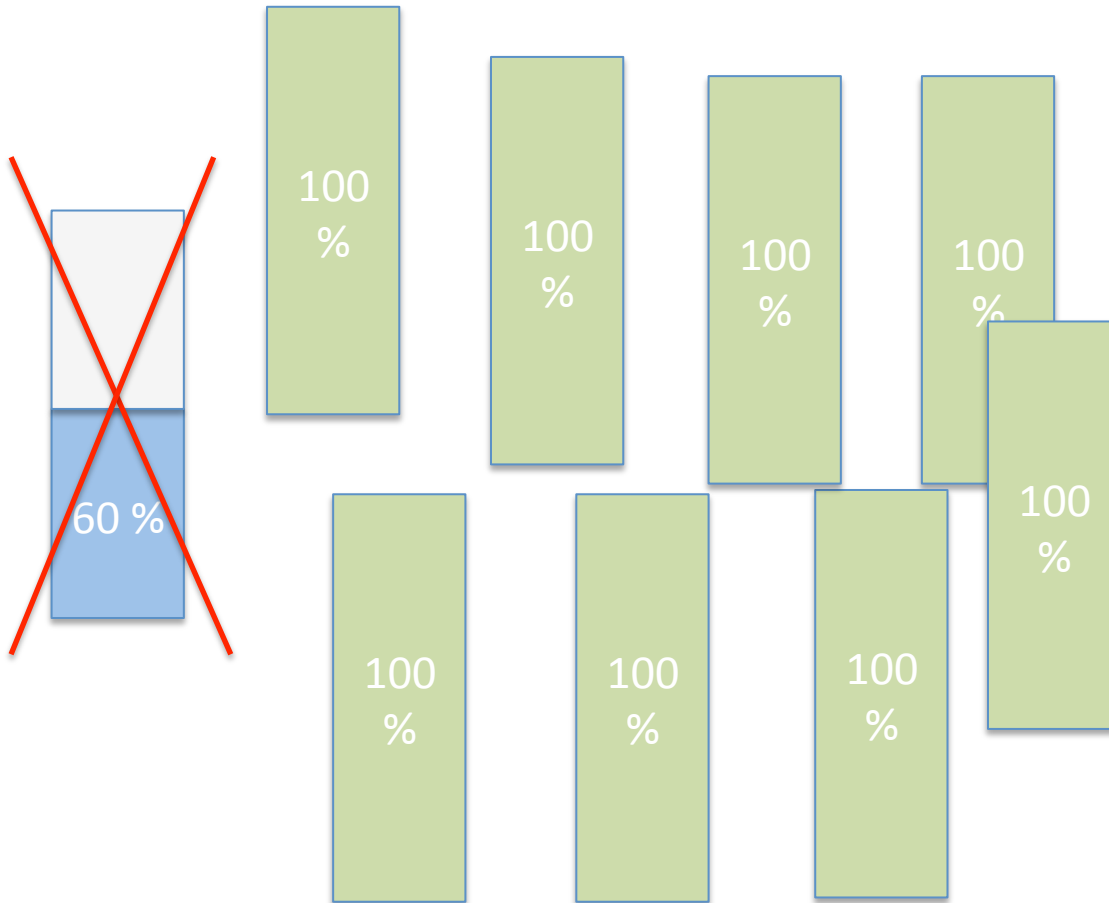
- Aanbod via zowel IKG als met vrije prijs
- De lage IKG-prijs zorgt evenwel voor marktverstoring:
 - De IKG's zijn volzet: 100 % capaciteitsbenutting
 - Deels onderbezette KDV met vrije prijs: 90 % capaciteitsbenutting
 - "Doorloopcrèche": baby wordt opgevangen in een KDV met vrije prijs tot er een plaats vrij komt in een IKG-KDV

Opgelet: Impact Bijkomende IKG-plaatsen op totaal aantal plaatsen

- Omvorming naar IKG:**
- Omgevormde IKG's worden volledig bezet...
 - Ten nadele van de KDV met vrije prijs → bezettingsgraad zakt verder in de resterende niet-IKG-KDV (80 % capaciteitsbenutting)

Opgelet: Impact Bijkomende IKG-plaatsen op totaal aantal plaatsen

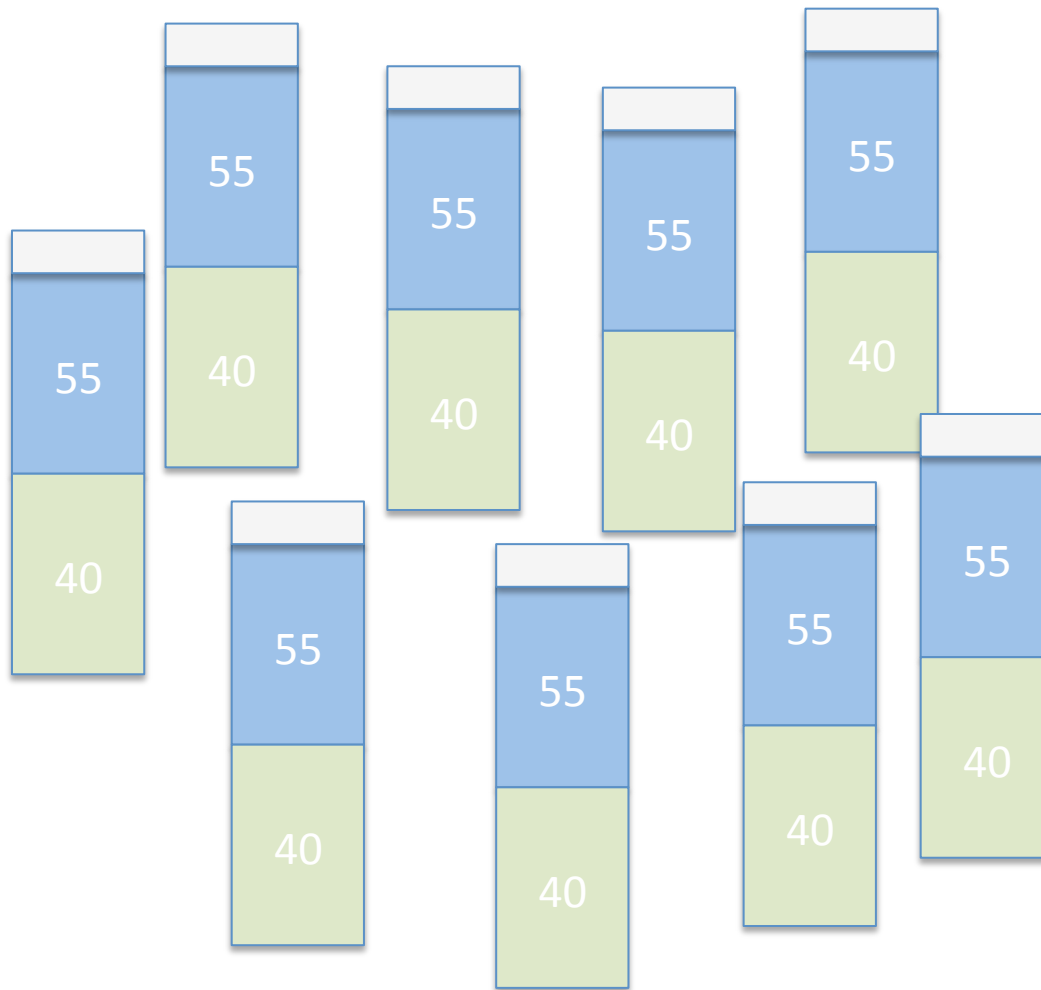
Omvorming naar IKG:

- Steeds moeilijker voor overblijvende “vrije prijs”-KDV’s om een redelijke bezettingsgraad te bereiken
- Verdere omvorming naar IKG, zal uiteindelijk het aanbod doen verminderen

Toekenning van IKG-plaatsen

- Momenteel niet aan ouders, maar aan instellingen
- Instellingen bepalen uiteindelijk wie een opvangplaats krijgt en wie niet
- In principe 20 % van de plaatsen voor “kwetsbare gezinnen”
- In de praktijk werkt dit niet:
 - Men vraagt niet naar een loonfiche bij een eerste gesprek
 - Definitie van “kwetsbare gezinnen”:
 - éénouder-gezinnen worden als kwetsbaar beschouwd, terwijl de feitelijke situatie verschillend kan zijn van de officiële situatie (domiciliefraude)
 - Ouders die actief zijn via een BVBA of NV en die zichzelf enkel het minimumloon uitbetalen
 - Inkomen uit arbeid vs. inkomen uit vermogen
 - Voorrangregels voor werknemers van een specifieke werkgever:
 - Is het normaal dat instellingen erkend en gesubsidieerd door K&G plaatsen mogen voorbehouden voor werknemers van een werkgever, zonder dat hier rekening mee wordt gehouden bij de subsidiëring?

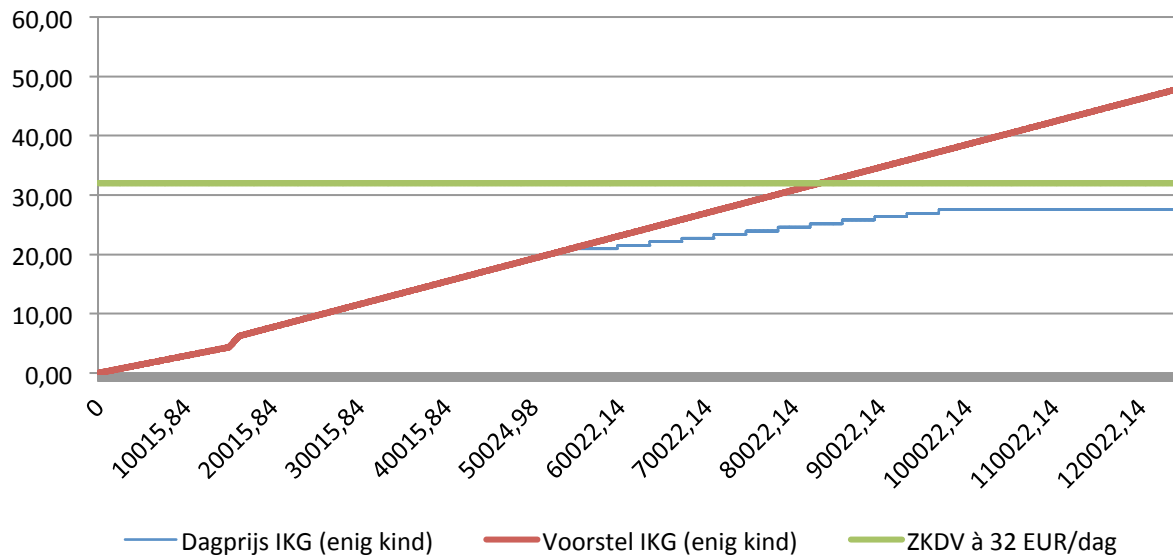
Wie heeft er voor ons een plaatsje vrij?

IKG = recht voor ouders:

- Voor wie kinderopvang anders niet betaalbaar is
- Niet: voor wie het geluk heeft om in een IKG-KDV een plaats te vinden
- Level playing field voor KDV's:
 - Zelfde normen
 - Succes bepaald door geboden kwaliteit, klantvriendelijkheid, kostenbeheersing...
- Hoeft niet noodzakelijk tot een belangrijke toename van de overheidssubsidies te leiden

Wie heeft er voor ons een plaatsje vrij?

- Men kan immers ook de ouderbijdrage in het IKG-systeem aanpassen
- Voorstel: schrap de degressiviteit in de bepaling van de IKG-dagprijs

Hoe meer betaalbaar aanbod creëren?

- Conclusie: Groei van aantal plaatsen is mogelijk, maar:
 - Zelfstandige sector kan enkel nieuwe plaatsen blijven creëren indien huidige marktverstoring wordt aangepakt.
 - Huidig onderscheid in prijs voor IKG vs. in niet-IKG is niet rechtvaardig en niet te verantwoorden → er moet inderdaad iets gebeuren
 - Oneerlijke prijsconcurrentie van IKG-plaatsen dwingt tot een ouderbijdrage tot beneden een leefbaar niveau → groot aantal stoppers
 - Tariefstelling in IKG/subsidiëring niet-IKG zou van die aard moeten zijn dat
 - Een meer realistische verhouding tussen IKG en vrij tarief kan ontstaan
 - Waardoor binnen niet-IKG de creatie van nieuwe plaatsen mogelijk blijft
 - Onzekerheid over de al dan niet toekenning van IKG op termijn, hindert eveneens de creatie van nieuwe plaatsen

Hoe meer betaalbaar aanbod creëren?

- Conclusie: Groei van aantal plaatsen is mogelijk, maar:
 - Erkende en gesubsidieerde kinderopvang = werkingskosten (te) hoog
 - CAO voor deze vorm van opvang voorziet hogere lonen, maar kan onmogelijk het zeer grote verschil verklaren
 - Indien IKG-plaatsen op dit hoge prijsniveau gecreëerd moeten worden → vergt sterke toename van de werkingsmiddelen:
 - Meer dan 80 miljoen € recurrent per jaar extra om de huidige IKG-zelfstandigen aan dezelfde voorwaarden te subsidiëren (20,000 x 4,000 € per plaats)
 - Meer dan 160 miljoen € recurrent per jaar extra om 20,000 bijkomende IKG-plaatsen te creëren aan dezelfde voorwaarden (20,000 x 8,000 € per plaats)
 - Is het realistisch dat deze verhoging enkel vanuit de overheid wordt gefinancierd?

Hoe meer betaalbaar aanbod creëren?

- Voorstel:
 - Maak van IKG een recht voor de ouders/kinderen, niet van de instellingen
 - Schrap dus het onderscheid tussen IKG en niet-IKG-instellingen. Dit vermindert de financiële onzekerheid voor nieuwe instellingen, want geen oneerlijke prijsconcurrentie.
 - Om de budgettaire impact te beperken:
 - Bereken het IKG-tarief aan een vast tarief van 7 % van het beschikbaar inkomen voor ouders met een inkomen boven 50,000 EUR.
 - Laat ondernemingen wiens werknemers voorrang krijgen, meebetalen voor dit voorrecht. Aan 4,000 EUR per gereserveerde plaats per jaar, levert een totaal van 10,000 gereserveerde plaatsen, een recurrent bedrag van 40 miljoen EUR op.
 - Maak een objectieve analyse van het huidige subsidiebedrag voor instellingen erkend en gesubsidieerd door Kind & Gezin. Indien de subsidiëring daar met 3,000 EUR per jaar verlaagd kan worden, volstaat een bedrag van 63 miljoen EUR recurrent om alle groepsopvang dezelfde subsidiëring te geven om IKG-gerelateerde tarieven te laten toepassen*.
 - Conclusie: zelfs in een kader van begrotingsbeperkingen kan men meer en meer rechtvaardige manier betaalbare plaatsen creëren

* 63 mln EUR= - 3000 EUR x 19000 + 1000 EUR x 20000 + 5000 EUR x 20000

Bijlage:

- Concept van Respijtdagen en impact daarvan op de Niet-IKG-instellingen

Respijtdagen?

- Respijtdagen:
 - = niet betalen voor gereserveerde opvang bij afwezigheid buiten het vastgelegde opvangplan, en buiten de collectieve sluitingen
 - Maar: respijtdagen hebben nagenoeg geen impact op de uitgaven van een KDV
 - Lonen, huur, verwarming, etc.: worden niet minder
 - Voeding: quasi nihil
- Wie draagt de kost voor respijtdagen? IKG
 - Tot 18 dagen per jaar in een voltijdse kinderopvang: het ZKDV ontvangt een vergoeding van 23,37 EUR (zoals bij een gewone prestatiedag)
 - Vanaf 18 dagen: Overheid betaalt niets meer
 - ZKDV mag beslissen wat ze doet
 - Niets aanrekenen: KDV verliest 23,37 EUR per dag
- Wie draagt de kost van respijtdagen? Niet-IKG
 - Overheid betaalt sowieso **niets** per prestatiedag
 - Conclusie: het verlies aan inkomsten wordt volledig door het ZKDV gedragen

Respijtdagen?

- Gevolg van toepassing van respijtdagen:
 - Stel: er wordt voor 8 % van de gereserveerde dagen “respijtdagen” gegeven (bijv. 18 dagen op de 225 dagen dat het ZKDV open is)
 - Sommige ouders maken daar volledig gebruik van, andere ouders maar gedeeltelijk...

Naam Kind	Aantal opgenomen dagen
Thomas	10 dagen
Emma	6 dagen
Arthur	18 dagen
Louise	2 dagen
Alice	18 dagen
...	...
Gemiddelde	9 dagen

Respijtdagen?

- Gevolg van toepassing van respijtdagen:
 - Ipv 100 % wordt betaald, wordt er maar 96 % betaald
 - Maar kosten blijven gelijk, dus → dagprijs moet omhoog
 - $32 \text{ EUR/dag} \times 100 \% = 33,33 \text{ EUR/dag} \times 96 \%$
 - Concreet voor dit voorbeeld

Naam Kind	Totale kost
Thomas	7165 ipv 7200
Emma	7299 ipv 7200
Arthur	6899 ipv 7200
Louise	7432 ipv 7200
Alice	6899 ipv 7200
...	...
Gemiddelde	7200 ipv 7200

Respijtdagen?

- Conclusie:
 - De niet-aanwezigheid tijdens respijtdagen heeft geen wezenlijke impact op de totale kost van een ZKDV
 - Het niet-betalen voor gereserveerde plaatsen verschuift enkel de kost van de betrokken ouders naar het ZKDV (en de overheid ingeval van IKG)
 - Het ZKDV zal die kost moeten compenseren in de ouderbijdrage (die dus verhoogt)
 - Ten langens leste betalen de ouders die weinig gebruik maken van respijtdagen voor de respijtdagen

Respijtdagen?

- Wel of geen respijtdagen?
 - Niet-betaling omwille van ziekte → graag, solidariteit geen probleem, ook voor een periode langer dan 18 dagen per jaar
 - Niet-betaling omwille van andere redenen → niet akkoord
 - Hoe solidariteit organiseren? Voorstel: via aanvullende ziekteverzekering mutualiteit
 - Sluit aan bij het concept van de extra-kosten ingeval van ziekte
 - Verzekeringsprincipe: kost van ziekte spreiden over een groot aantal deelnemers
 - Versterkt het bewustzijn van de kost van een kinderopvangplaats bij ouders
 - Vereenvoudigt de facturatie bij het ZKDV